

nooit tot
et andere
re wille-
d. Schuit
an heden
uit het
later een
et andere
e bestrij-
de lente
meer ljs
is.

getrouw
n Lingen
st. Geref.
t, is hem
n en her-

lfs moest
niet van

te doen.
at op het
zoo goed
it wel en
en is?
staan van
(S.) was
haarlok
gevallen".
dat meer-
aar heeft
zien wat
en kapper

De Cock
reglement
kbaar be-
DER ZIJDE
ler goede-

el"? Wel-
ik van de

henen, of
kan gaan,

prof. v. d.
te: „Kan
dan het
Acte van
oven aan-
1834 en
an als in
? Het kan
ing hangt
en deel af
nder. Wie
goet maar
tist. Lees
Doleantie,
w. 12.

it wat zij
tsch Geref.

winer me
uitelingen,
eders spre-
uw geble-

de dolee-

niet goed.
es den na-
ninst geen
eugl kun-
euren naar
k een god-
die gedeel-
volkomen
Zoals im-
gt, ook in
ekend, tot
ordt. Maar
en in geen
ook maar
is, evenals
heilig en
onderdee-
zaligheid
afer kan
en onreine
en dóór de
orzaak, de
! tweede, in
en moeder

„Wij hebben te vragen niet wat enkelen meenen (dat waren dan de menschen in „Kerk B", die toch nog niet zoo dachten als hij, K. S.), maar wat het hoofddoel van de Vrije Universiteit is, wat aan de Vrije Universiteit zonder tegenspraak der andere Theologische professoren door haar meest invloedrijke hoogleraar... verkondigd wordt en wat blijkbaar bij de daar onderwezenen de vruchten zijn".

Tot zoover 't citaat. Maar van wie was „De Heraut" een hoofddoel? Niet van eenige kerk. Zouden wij een eventuele samenwerking moeten laten afhangen van wat in „De Weeker" staat; of van hetgeen alle onderwezenen van Apeldoorn als vrucht doen zien? Ik neem aan, dat er zijn, die iets anders verkondigen dan ze daar geleerd hebben. Bij ons is dat tenminste ook elken dag mogelijk.

p) Wij concludeeren dus: een specifiek „begin-sel der Christ. Geref. Kerken" is uit de Verantwoor-ding van de „trouwegeblevenen" van 1892 niet te formuleeren. Dat is maar goed ook; want wie met een geformuleerd „begin-sel" zou werken, die zou het sa-men opereeren met de belijdenis maar bemoeijli-ken. Liever een samen gaan staan op den bodem der belijdenis, dan een elkaar ophouden met niet eens op papier-gezette „begin-selen", waarnaar men maar ra-den moet. Een apart begin-sel ter bepaling van de voor een vereeniging vereischte mate der dogmatische knapheid en consequentie van bepaalde individuele voorgangers hebben de Christ. Geref. Kerken niet. Zij kunnen het niet hebben. Niemand kan het hebben. Want hier is geen percentage ooit aan te geven. Want de één komt met een consequente redeneering, de an-der zegt maar eens wat, om te probeeren of 't zoo kan. Er is ook over Kuypers „consequentie" hopeloos ge-zeurd in 1892 en vervolgens. Van Lingen, 21, spreekt over eenige Kuypersche improvisatie-redeneerin-gen inzake den doop; hij is 't er niet mee eens, en wij evenmin. Maar als nu Van Lingen zegt: dat is nu „wel een schoon in-elkander-passend filosofisch systeem", maar geen belijdenis, dan zeggen wij: par-don, het is niet juist, maar het is ook geen systeem, en het heeft met filosofie geen steek te maken, en het past heelmaal niet, maar het rammelt. Laat men maar niet van „begin-selen" spreken, waar men met impro-visaties te doen heeft. En met protesten en afweer-maatregelen tegen die improvisaties. Soms zelfs met contra-improvisaties. Ik ben een beetje bang voor „be-gin-selen", die worden uitgeroepen, maar niet geformuleerd.

We zullen het voor ditmaal erbij laten. Wat prof. v. d. Schuit verder opmerkt, hopen we nog te bespre-ken. Dan komen meteen die „leergeschillen" ter tafel. Onze bedoeling is, ertegen te helpen waken, dat men de hoognoedige samenleving van wie één en dezelfde belijdenis hebben, niet onwillekeurig tegenhoude door een onbedoeld onjuiste teekening van het verleden, met als gevolg daarvan een vergrooten van den af-stand tusschen degenen aan wie God beveelt, den af-stand te doen verdwijnen. Indien de ééne groep zou zeggen: „zóó staan wij" (officieel), terwijl het in feite niet zoo is, dan kan de andere of het zelfde doen, of tegen de gevaren eener imaginaire situatietekening op haar hoede zijn, in elk geval is het resultaat: onnoodige verwijdering.

Daarom rept ik in het begin van dit artikel even van het Pinksterfeest. Een ander artikel in dit num-mer spreekt over het Pinksterfeest van het feest van 't fijne puntje. Ik ben vast overtuigd, dat God wil, dat de Chr. Gereformeerden en wij gaan samen-leven. Die overtuiging heb ik al lang vóór de vrij-making herhaaldelijk uitgesproken en die zater-just achter, als ik tegen een m. onjuiste teekening van de tusschen hen en ons aanwezige situatie fel opponeerde. Dr N. H. Ridderbos moge blijkens zijn jongste geschrift daar al niets van begre-pen hebben, maar dat kunnen wij niet helpen. Maar temeer nu, nu er eindelijk eens gesproken is tusschen deputaten en deputaten, is het goed als alle voor-lichters, en ook alle deputaten, zooals prof.

v. d. Schuit er één is, hun uiterste best doen, de situatie van 1892 en dus ook die van 1951 precies te teekenen. Opdat in de Pinksterweek nie-mand, ook niet met een goedbedoelde bestendiging van imaginaire, tegenhoude wat God beveelt. „Het fijne puntje zien" is de eerste conditie voor besten-diging van de Pinkstervreugde: dat samen wone wat hetzelfde belijdt. En als de „Christelijke Gerefor-meerde Kerken" evenmin als de onze een „begin-sel" hebben (dat is nu eigenlijk, om met Van Lingen te spreken, een woord uit het „philosophische" woorden-boek), dan moeten we het ook niet praetendeeren.

Het is niet de vraag, of het ook anders kan. Want er zijn duizend manieren van het rijden van een verkeerde schaats en dus ook duizend manie-ren om van het bepaalde moment, waarin God in het heden ons voor een nieuwe situatie plaatst, in con-crete nieuwe handelingen te komen tot herstel van wat gebroken is en tot opbouw in vereende marsch-colonne.

K. S.

Theologische Hoogeschool-dag

We willen al vast enkele mededeelingen doen: dan kan ieder zijn agendum al vast laten bezetten. 'De bidstond is bepaald op Dinsdag 25 Sept. a.s. Voorganger: ds E. T. v. d. Born te Amersfoort. De Hoogeschool-dag is bepaald op den volgende(n) Woensdag 26 Sept.

Sprekers zijn gevraagd. Maar de namen hoort U later.

We zitten met een moeilijkheid. De Geref. Gemeen-te te Kampen krijgt een nieuw, mooi kerkgebouw. Het is evenwel niet zeker, of het gereed zal zijn tegen eind September. Daarom is het gewenscht, dat onze accurate pedel, de Heer J. Bos, Broederweg 15, spoedig weet, hoeveel menschen er komen. Daarom is ons verzoek: schrijft zoo spoedig mogelijk aan hem, hoeveel bussen en hoeveel menschen. De Heer Bos is onze commune memorie.

K. S.

MARIA, DE MOEDER GODS

Hoewel het in ons voornemen lag, een overzicht van de Roomsche Marialeer te geven aan de hand van het Mariologiae Compendium van Pater J. Keuppens, zullen we, daar anders de artikelenreeks te lang wordt, slechts de voornaamste punten van de Marialeer aan-tippen uit de werkjes van Pater C. Friethoff O.P., „Katholieke Marialeer", 1937 en „Maria, onze Midde-lares, naast Jezus, onzen Middelaar", 1934.

Allereerst moeten we dan wijzen op den naam die in de Roomsche Kerk bij voorkeur aan Maria wordt ge-gewe: Moeder van God. Waarom is Maria de moeder van God? Omdat Jezus God is. De doceten meenden, dat Jezus wel God, maar geen mensch was; de Arianen, dat Hij wel mensch, maar geen God was; Nestorius onderscheidde in Jezus twee personen. Hij wilde wel erkennen, dat Maria moeder van Chris-tus, maar niet, dat zij moeder van God was. God heeft in zijn kerk een gezag gegeven met macht be-kleed, om op de alleen juiste wijze het Woord Gods uit te leggen. Op het Concilie van Efeze van 431 werd Nestorius veroordeeld, omdat hij loochende, dat Maria de moeder van God is¹⁾.

Van nu aan wordt de vereering van Maria algemeen. De gebeden tot Maria worden een vaste gewoonte. Justinianus smeekte om haar voorbede voor herstel van het Romeinsche rijk. Bonifacius IV liet zich door keizer Phokas het Pantheon van Agrippa geven, ver-

1) Friethoff. Katholieke Marialeer, p. 12—14.

wijderde daaruit de standbeelden der heidensche god-heden en wijdde het in 600 aan Maria en de martelaren. Deze Christelijke olympus had de oude god en wereld verdrongen. Trots het dogma van Chalcedon, waarbij de twee naturen van Christus zorgvuldig waren onder-scheiden, was het menselijke in Christus voor het bewustzijn van het Katholieke volk door het godde-lijke geabsorbeerd, werd Hij slechts als God voorge-steld, vereerd, aanbeden. Men had behoefte aan een verdere menselijke bemiddeling, waardoor de god-delijke majesteit toegankelijk en de strengheid van den rechter voor den genadezoekende werd verzacht: geen heilige kon ze krachtiger overnemen, dan de gebene-dijde Moeder Gods²⁾.

Men ziet het in de Roomsche Kerk zóó, dat Maria is opgenomen in de Goddelijke Familie. Beiden (de Vader en Maria) hebben een gemeenschappelijk Kind: dezelfde goddelijke Persoon, die naar de ééne natuur van den Vader, naar de andere natuur van Maria voortkomt³⁾. Men wordt niet moede, Maria steeds maar weer met dezen naam te noemen. Juist aan dezen naam ontleent men de vrijmoedigheid om Maria bemelhoege eer te geven.

Evenwel was in den strijd tegen Nestorius de hoofdzak niet, dat Maria zou zijn de moeder Gods. De hoofdzak was, dat de twee naturen van Christus niet mochten worden gescheiden. De bijzaak is op den voorgrond geplaatst. Dit is de plaats van Maria. In den strijd ging het niet om haar, maar om haar Zoon⁴⁾.

Enumatil.

K. MEIMA.

2) P.R.E. 3 XII, p. 315.

3) Friethoff a.w. p. 17.

4) Dictaat K. Schilder Capita Selecta, p. 66.

* Vervolg Ds J. Bosch

Het volgende gedeelte van het ingezonden stuk van ds J. Bosch luidt aldus:

„Ik zal op al uw beweringen verder niet ingaan, hoewel mij hier en daar niet alles even duidelijk is.

Dat de Synode wel het zwaard hanteeren kan, maar geen zwaardsmederij is, versta ik, Zij is geen Academie. Maar een Synode kan wel het recht en de plicht oefenen, om zelfs een academie tot de orde te roepen, als deze de Belijdenis te kort doet. Zij heeft in naam der Kerk, te getuigen tegen wat de waarheid Gods bedreigt van de zijde der wetenschap die uitgaat, niet van de Schrift, maar van het logisch denkend subject.

Gelukkig dat tegenover den vrijen loop en voortgang van de ingesloopen scholastiek in onze Kerken gebleven is een volk dat weigert voor de ijdele filosofie der wereldsche wetenschap een voetval te doen.

Het is en blijft noodig dat het conflict van 1896 dat gesmoord is, weer opleeft, en dat De Reformatie ook hierin volharde, gelijk zij zoo menigmaal geen onzeker geluid deed hooren".

Tot zoover ds Bosch.

Inzake synode en academie deel ik het standpunt van ds Bosch, gelijk reeds duidelijk gebleken is. Als men maar geen contra-college geeft tegen een verkeerd geacht academisch college, doch tegen welgeformuleerde onjuiste stellingen de belijdenis laat spreken, op kerkelijke manier. Overigens vraag men zich af, wat dat is: „uit-gaan van het logisch denkend subject". Als dat een kennis-theoretisch oordeel is, late de kerk de belijdenis spreken, art. 2 van de Confessie, de Dordtsche Leeregels over het natuurlijk licht, den catechismus over den oorsprong van het oprechte geloof, over de bron van ons weten der beleden waarheden, de genademiddelen.

Dat een debat gesmoord is, vooral door de eigenaardige manier, waarop dr Kuypers zijn opponenten beantwoordde, heb ik al gezegd. Hoe men zoo'n „gesmoord" conflict weer aan de orde stellen kan ter fine van een oplossing? De academie op haar manier, de kerk, zoo noodig, op haar manier.

We zijn het dus tamelijk wel eens geloof ik. Later het vervolg.

K. S.

zelf niet in orde. Hun levenshouding ten opzichte van het sexueele beweegt zich dan heel vaak niet in het goede spoor! Zij doen dan zelf b.v. op dit gebied din-gen, waarvan zij zelf niet ten volle overtuigd zijn, dat zij ze mogen doen. Of, erger: ze verrichten handelinge-n, waarvan zij heel goed weten, dat zij ze niet mo-gen doen. Iedereen zal, zonder meer, toe moeten stem-men, dat zulke ouders zulke zaken nooit open en eer-lijk met hun eigen kinderen zullen kunnen bespreken, en durven bespreken! En als gevolg daarvan zullen ze dan ook bepaalde bijbelgedeelten, aan tafel, in tegen-woordigheid van hun kinderen, niet durven lezen.

Maar zodoende komt men meer en meer in de knoei; en men komt van het eene geknoei in het andere. Ik wees U reeds op de oteering, die het Woord des Heeren hierin aangedaan wordt: „bepaalde gedeel-ten zijn toch maar niet goed te lezen!" Dit is wel het ergste. De „lamp voor onzen voet" wordt daarin, ik zeg nogmaals: onbedoeld, besmeurd; zijn licht wordt verduisterd!

Maar ook voor het gezinsleven stelle men zich de bezwaren niet te gering voor. Stel U maar even de gewoonste zaak van de wereld voor: dat er meer kin-deren aan tafel zitten; wat jongere dus, maar ook reeds wat oudere. Tien tegen één, dat één van die

oudere al gauw in de gaten zal krúgen, dat vader „wat overslaat". En eveneens zal hij gauw te weten komen, wat vader overgeslagen heeft. Want hij zal het stiekum na gaan zoeken in den Bijbel. En het ge-vonden hebbende, zal hij met zijn jongere broertje zich misschien wel gaan verknouteren over dat over-geslagen gedeelte. En dit broertje zal eerlang een ander, nóg jonger, op hetzelfde zondige pad gaan voeren. En nu alweer: welk een gedachten vormen zich bij zulke kinderen over den Bijbel? Maar ook, welk een gedachten zullen zich bij zulke kinderen vormen aangaande hun ouders?! Misschien nog wel ver-keerde ook, die niet eens aan de werkelijkheid beant-woorden!

Zulk een zondige ontwikkeling kan gemakkelijk lan-gen tijd ongestoord doorgaan. In het gunstigste ge-val zal vader nog ontdekken, op welk een zondig pad zijn kinderen aan het wandelen zijn; en ertegen op gaan treden. Maar hoe zal hij optreden? Hij, die toch eigenlijk de aanleiding geweest is en nog is! Tien te-gen één, dat hij niet met ze zal spreken, zooals hij met ze zou moeten spreken; maar al te veel zal het voorkomen, dat hij ze plomverloren en op ruwe ma-nier zal bestraffen; en ze zeggen, „dat hij het vol-strekt niet meer hebben wil, want dat er dan andere

dingen zullen gebeuren". Of dat helpen zal? Heel vaak zullen deze kinderen als bij intuïtie aanvoelen, dat vader zélf niet recht in zijn schoenen staat en maar wat „grootte woorden" gebruikt!

Zulke kinderen nu, het is haast overbodig het ze zeggen, zijn ook verknood voor de jeugdvereeniging.

Het verband tusschen de jeugdvereeniging en het gezin is té eng, dan dat het werk op de jeugdveree-niging niet de groote nadeelen zou ondervinden van de fouten in de opvoeding in het gezin.

Het zal toch, zonder meer, duidelijk zijn, dat die-zelfde kinderen, die thuis onder elkaar wat zitten te gnulven om bepaalde verhalen uit den Bijbel, b.v. dat het kindeke van vreugde opsprong in Elisabeth's schoot, ook hun vrienden op de jeugdvereeniging in hun gnulven zullen trachten te betrekken, als dáár zoo'n stof aan de orde komt.

Daarom is het zoo goed, als de leider of leidster van de jeugdvereeniging iets afweet van de gezinnen, waaruit de kinderen komen.

Maar, wat van het meeste belang is, die leider of leidster moet zélf op het goede spoor staan! Om af te kunnen snijden wat afgemeden moet worden; en om zóó te kunnen spreken, als op een bepaald moment gesproken móet worden.

P. JASPERSE.